

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.013.01.2015

P/15/052

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/052 – Przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Zdzisław Stefan Zbierski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95493 z dnia 2 lipca 2015 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku (80-810) przy ul. Okopowej 21/27 (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego (dalej: „Marszałek”) (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Urząd w okresie objętym kontrolą¹ prawidłowo zorganizował oraz prowadził działania związane z opracowaniem i poddawaniem projektów dokumentów lub stanowiących modyfikację przyjętych już dokumentów strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej: „sooś”), z odstępniem od przeprowadzenia takiej oceny, a także prawidłowo realizował działania związane z przeprowadzeniem sooś. Działania Urzędu zapewniły udział społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających przeprowadzenia tej oceny. Urząd prawidłowo prowadził publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (dalej: „pdwd”), a w szczególności dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprzedkładania przez Marszałka Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska (dalej: „GDOŚ”) corocznej informacji o prowadzonych sooś, do czego był zobowiązany przepisem art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r.² (dalej: „uiuioś”),
- nieprzekazania przez Marszałka organom wymienionym w art. 57 i art. 58 uiuioś, tj. Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: „RDOŚ”) oraz Pomorskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu (dalej: „PPWIS”) przyjętego dokumentu, tj. Planu Gospodarki Odpadami wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 uiuioś, a także niesporządzenia do niego uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2 uiuioś.

Ponadto, Urząd z opóźnieniem wynoszącym od 242 do 1471 dni umieścił w pdwd karty informacyjne, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r.³ (dalej: „rozporządzenie w sprawie pdwd”) dotyczące danych o dokumentach wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 1-3 i 6 uiuioś.

¹ W latach 2011-2014, a w zakresie skutków kontrolowanych działań do czasu zakończenia kontroli, tj. do dnia 13 sierpnia 2015 r.

² Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. z 2010 r. Nr 186, poz. 1249).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja działań w zakresie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Opis stanu
faktycznego

W latach objętych kontrolą zadania związane z opracowywaniem dokumentów wymagających sooś wymienionych w art. 46 i art. 47 uuios zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu (dalej: „Regulamin”). W Regulaminie wskazano komórki organizacyjne Urzędu (departamenty) zobowiązane do realizacji ww. zadań. W latach 2011-2014 ww. zadania realizowały: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego (dalej: „DRRP”), Departament Środowiska i Rolnictwa (dalej: „DROŚ”), Departament Zdrowia (dalej: „DZ”), Departament Turystyki i Promocji (dalej: „DTP”) Departament Infrastruktury (dalej: „DIF”), Departament Edukacji i Sportu (dalej: „DES”) oraz Departament Rozwoju Gospodarczego (dalej: „DRG”).

Zakres zadań ww. Departamentów obejmował m.in. przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Regionalnego Projektu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego (DRRP), opracowanie, wdrażanie i aktualizację programów, prognoz, studiów, raportów i analiz dotyczących środowiska (DROŚ), opracowanie i realizację strategii województwa w zakresie ochrony zdrowia (DZ), realizację i nadzór projektów turystycznych i promocyjnych współfinansowanych przez województwo (DTP), przygotowanie i realizację projektów rozwojowych województwa (DIF), realizację polityki województwa w zakresie edukacji określoną w dokumentach strategicznych (DES) oraz inicjowanie i współdziałanie w realizacji programów aktywizujących gospodarkę województwa (DRG).

Zadaniami tymi zajmowali się pracownicy merytoryczni zatrudnieni w ww. Departamentach Urzędu (do zadań tych nie były przypisane (dedykowane) konkretne osoby). W celu optymalizacji wykonywanych zadań w ww. Departamentach wydzielono wewnętrzne komórki organizacyjne, tj. referaty, zespoły i stanowiska do realizacji danego zakresu działań.

Dyrektor Departamentu Kontroli i Audytu Wewnętrznego wyjaśnił, że w latach 2011-2014 Urząd zapewnił przeprowadzanie sooś w oparciu o system kontroli zarządczej. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu, każdy departament zobowiązany był do realizacji przydzielonych mu zadań, a dyrektor departamentu odpowiadał za prawidłowe ich wykonanie. Obowiązki wykonawców zewnętrznych (w przypadku prognoz oddziaływania na środowisko zlecanym zewnętrznym wykonawcom), w tym zakres realizowanych zadań, terminy realizacji poszczególnych etapów oraz relacje z zamawiającym uregulowane zostały w umowach zawartych przez Urząd z wykonawcami tych dokumentów.

W Urzędzie w okresie objętym kontrolą, za zadania w zakresie uzgadniania z organem wymienionym w art. 57 uuios, tj. RDOŚ oraz w przypadku gdy planowana realizacja danego dokumentu dotyczyła obszarów morskich – Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni (dalej: „DUM w Gdyni”) oraz Dyrektorem Urzędu Morskiego w Słupsku (dalej: „DUM w Słupsku”) potrzeby przeprowadzania sooś dla dokumentów innych niż wymienione w art. 46 uuios, odpowiedzialni byli dyrektorzy tych departamentów, które realizowały te właśnie zadania.

Przekazywanie do GDOŚ informacji o prowadzonych w Urzędzie sooś, niezbędnych do prowadzenia przez Generalnego Dyrektora bazy danych o sooś, o której mowa w art. 129 ust. 1 uuios, należało do zadań departamentów, w których prowadzono takie oceny. Urząd nie posiadał zarejestrowanych użytkowników ww. bazy danych o sooś. Pracownicy Urzędu nie wprowadzali bezpośrednio informacji do bazy danych o sooś z powodu braku uprawnień.

(dowód; akta kontroli str. 3-85,99-105,112-114)

Ocena cząstkowa

Urząd prawidłowo zorganizował działania w zakresie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Poddawanie projektów dokumentów strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

Opis stanu faktycznego

W latach 2011-2014 Urząd sporządził ogółem 24 projekty dokumentów dotyczących środowiska i jego ochrony, z tego 13 projektów dokumentów lub stanowiących modyfikacje przyjętych już dokumentów, o których mowa w art. 46 uuios oraz 11 projektów, które w wyniku ustaleń z RDOŚ, tj. organem wymienionym w art. 57 ust. 1 pkt 2, nie były projektami takich dokumentów (Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego oraz Programy ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami województwa pomorskiego, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych, ekspresowych i linii kolejowych).

Z ww. 13 projektów dokumentów lub stanowiących modyfikacje przyjętych już dokumentów, dziewięć projektów poddanych zostało procedurze sooś, w przypadku trzech projektów odstąpiono od przeprowadzenia sooś w trybie art. 48 uuios, w tym po uzgodnieniu z RDOŚ, DUM w Gdyni i DUM w Słupsku oraz PPWIS, a w przypadku jednego projektu (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego) pozostawał on w trakcie sporządzania (DRRP).

W przypadku żadnego z ww. projektów dokumentów lub stanowiących modyfikacje przyjętych już dokumentów nie stwierdzono możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek jego realizacji.

Badanie dokumentacji wszystkich (3) postępowań, w których odstąpiono od przeprowadzenia sooś, tj. dotyczących Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (DROŚ) oraz (dwukrotnie) zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (DRRP) wykazało, że:

- odstąpienia od przeprowadzenia sooś uzgodniono z właściwymi organami wymienionymi w art. 57 i art. 58 uuios, tj. RDOŚ, DUM w Gdyni i DUM w Słupsku oraz PPWIS,
- decyzje o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś posiadały uzasadnienie oraz zawierały informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 uuios,
- odstąpienie od przeprowadzenia sooś dotyczyło projektów dokumentów stanowiących modyfikacje przyjętych już dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2 uuios,
- informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś podano do publicznej wiadomości w sposób określony w art. 3 ust. 1 pkt 11 uuios, tj. poprzez udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (dalej: „BIP”) Urzędu, ogłoszenie w siedzibie Urzędu, a także ogłoszenie w prasie lokalnej (dziennik Gazeta Wyborcza w przypadku DROŚ; w przypadku odstąpienia od sooś dotyczącego projektu zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 – Zastępca Dyrektora DRRP podała,

że nie wiązało się to z udziałem społeczeństwa w postępowaniu ponieważ nie wymagało przeprowadzenia konsultacji społecznych, a zatem nie było prawnego obowiązku zamieszczenia ogłoszenia w prasie),

- informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś zostały podane do publicznej wiadomości w terminie 2-3 dni.

(dowód: akta kontroli str. 86-105,118-218)

Ustalone
nieprawidłowości

W latach 2011-2014 Marszałek nie przedkładał corocznie GDOŚ (w terminie do końca marca) informacji o prowadzonych sooś (niezbędnych do prowadzenia bazy danych, o której mowa w art. 128 uuioś), do czego był zobowiązany przepisem art. 129 ust. 1 uuioś.

Dyrektor Departamentu Kontroli i Audytu Wewnętrznego wyjaśnił, że nie przedłożenie ww. informacji o prowadzonych sooś, spowodowane było przeoczeniem Departamentów z powodu przedstawienia zapisu ustawowego o przedkładaniu informacji o sooś w dziale VII, rozdział 2, tj. w miejscu dotyczącym zadań GDOŚ, a nie w dziale IV dotyczącym sooś, a także w związku z brakiem reakcji ze strony GDOŚ (brak wezwań).

W dniu 14 lipca 2015 r. Marszałek przedłożył GDOŚ ww. informacje o prowadzonych sooś dotyczących Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego.

(dowód: akta kontroli str. 86-109,115-117)

Ocena częściowa

Urząd prawidłowo prowadził działania związane z poddawaniem projektów dokumentów strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko pomimo nie przedkładania corocznej informacji o prowadzonych sooś.

3. Sporządzanie prognozy oddziaływania na środowisko

Opis stanu
faktycznego

Badanie dokumentacji dotyczącej dziewięciu prognoz oddziaływania na środowisko opracowanej do: Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 i Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego (DRRP), Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie energetyki i środowiska – Ekoefektywne Pomorze (DROŚ), Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie transportu – Mobilne Pomorze (DIF), Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (DTP), Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie ochrony zdrowia – Zdrowie dla Pomorza (DZ), Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej (DES) oraz Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego (DRG) wykazało, że:

1) W trybie zgodnym z art. 53 uuioś uzgodniono z właściwymi organami wymienionymi w art. 57 i 58 uuioś, tj. RDOŚ, PPWIS oraz DUM w Gdyni i DUM w Słupsku (w przypadku gdy planowana realizacja dokumentu dotyczyła obszarów morskich) zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnień tych ww. organy dokonały w terminie od 18 do 37 dni od przygotowania wniosków przez Urząd (data sporządzenia pism).

2) W przypadku siedmiu prognoz oddziaływania na środowisko, tj. dotyczących Regionalnych Programów Strategicznych oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego, Urząd nie poniósł wydatków związanych z ich sporządzeniem, ponieważ prognozy te sporządziła jednostka organizacyjna samorządu województwa (Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku). W pozostałych dwóch przypadkach koszt sporządzenia prognoz wyniósł ogółem 113,4 tys. zł. Prognoza w zakresie Planu Gospodarki

Odpadami dla Województwa Pomorskiego wyniosła 23,4 tys. zł, z tego: 10,0 tys. zł ze środków własnych samorządu województwa i 13,4 tys. zł z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a prognoza w zakresie Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego (sfinansowana w całości ze środków własnych województwa) wyniosła 90,0 tys. zł. Prognozę do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego sporządzono w trybie zamówień publicznych o wartości nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 14.000 euro, natomiast prognozę do Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego – w trybie przetargu nieograniczonego.

3) Urząd zabezpieczył swoje interesy w zawartych umowach o sporządzenie dwóch ww. prognoz oddziaływania na środowisko (tj. do Planu Gospodarki Odpadami oraz do Strategii Rozwoju Województwa) poprzez m.in.: przeniesienie praw autorskich na zamawiającego, kary umowne za niewykonanie, nienależyte wykonanie, a także za opóźnienie w wykonaniu prognozy oraz potrącenie kar z wynagrodzenia wykonawcy, prawo do dochodzenia odszkodowania, zabezpieczenie odpowiedzialności za wady prawne wykonanego zamówienia oraz obowiązek uzupełnienia dokumentu lub wniesienia poprawek na koszt wykonawcy.

4) Urząd dokonał odbioru i rozliczenia wykonania ww. prognoz oddziaływania na środowisko za protokołem zdawczo-odbiorczym. Nie stwierdzono nieterminowego lub niepełnego wykonania przedmiotu umowy. We wszystkich przypadkach, merytorycznego odbioru dokumentu dokonali pracownicy wewnętrznych komórek organizacyjnych z departamentów realizujących dane zadanie.

5) Zawartość wykonanych prognoz oddziaływania na środowisko, w tym informacje o celach i metodach zastosowanych przy sporządzaniu dokumentu, o stanie i celu ochrony oraz oddziaływania na środowisko, a także rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, odpowiadała wymaganiom określonym w art. 51 ust. 2 uuioś i uzgodnieniom w trybie art. 53 uuioś z organami wymienionymi w art. 57 i art. 58 uuioś, tj. RDOŚ, PPWIS oraz DUM w Gdyni i DUM w Słupsku (w przypadku gdy planowana realizacja dokumentu dotyczyła obszarów morskich).

6) Projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 uuioś wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostały w trybie art. 54 uuioś zaopiniowane (za pierwszym razem) przez organy, o których mowa w art. 57 i art. 58 uuioś. Zaopiniowania tych dokumentów ww. organy dokonały w terminie od 18 do 52 dni od przygotowania wniosków przez Urząd (data sporządzenia pism).

(dowód: akta kontroli str. 219-521)

Ocena częściowa

Urząd prawidłowo prowadził działania związane ze sporządzaniem prognoz oddziaływania na środowisko.

4. Udział społeczeństwa w przeprowadzaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających przeprowadzenia takiej oceny

Opis stanu faktycznego

Badanie dokumentacji dotyczącej pięciu projektów dokumentów, o których mowa w art. 46 uuioś, tj. Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie ochrony zdrowia – Zdrowie dla Pomorzan (DZ), Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego (DRG), Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie energetyki i środowiska – Ekoefektywne Pomorze (DROŚ), a także Planu

Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (DRRP) wykazało, że:

1) Urząd podał do publicznej wiadomości informacje o:

- przystąpieniu do opracowania projektów ww. dokumentów oraz o ich przedmiocie,
- możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją spraw oraz o miejscu jej wyłożenia do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków z zachowaniem 21 dniowego terminu do ich składania,
- organie właściwym do rozpatrzenia uwagi wniosków (Zarząd Województwa Pomorskiego).

Ww. informacje podane zostały do publicznej wiadomości w sposób określony w art. 3 ust. 1 pkt 11 uuióś, w terminie od 5 do 46 dni od daty przyjęcia projektu dokumentu.

Założenia lub projekty ww. dokumentów były dostępne w dniach podania ww. informacji do publicznej wiadomości.

W dniach podania ww. informacji do publicznej wiadomości Urząd posiadał stanowiska organów wymienionych w art. 57 i art. 58 uuióś w sprawie opracowania ww. projektów dokumentów (z wyjątkiem Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego – dostępne stanowisko UM w Słupsku i Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie ochrony zdrowia – dostępne stanowisko UM w Słupsku).

Podane do publicznej wiadomości informacje o możliwościach zapoznania się z dokumentacją oraz o miejscach jej wyłożenia umożliwiały realny dostęp do tej dokumentacji.

W zakresie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, Marszałek ogłosił podjęcie przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwały z dnia 28 lipca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia nowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego poprzez ogłoszenie w prasie ogólnopolskiej (Gazeta Wyborcza z 5 sierpnia 2014 r.) oraz poprzez obwieszczenie m.in. w urzędach centralnych i naczelnych organów państwa, urzędach miast i gmin oraz starostwach powiatowych z terenu województwa pomorskiego, a także urzędach marszałkowskich i wojewódzkich, w tym Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego i Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku. Ponadto, Marszałek określił w ogłoszeniu formę (pisemny przesłany pocztą lub za pomocą komunikacji elektronicznej – formularz dostępny na stronie internetowej www.pbpr.pomorskie.eu), miejsce (Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego Oddział Zamiejscowy w Gdańsku) oraz termin przekazywania informacji i składania wniosków dotyczących projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego – nie krótszy niż trzy miesiące od dnia ogłoszenia, tj. do 14 listopada 2014 r. Ogłoszenie zawierało informacje, że wnioski zostaną rozpatrzone przez Marszałka Województwa Pomorskiego, a niezbędna dokumentacja sprawy znajduje się do zapoznania w Pomorskim Biurze Planowania Regionalnego Oddział Zamiejscowy w Gdańsku oraz na ww. stronie internetowej.

Według stanu na koniec lipca 2015 r. projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego pozostawał w opracowaniu na etapie uwzględniania zgłoszonych 978 wniosków od 137 podmiotów.

2) Urząd rozpatrzył wszystkie uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w opracowywaniu projektów wymienionych w art. 46 uuióś. Do ww. projektów dokumentów (z wyłączeniem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego) od społeczeństwa wpłynęło łącznie siedem uwag dotyczących m.in. budowy instalacji do produkcji paliwa alternatywnego, budowy sortowni odpadów, rozbudowy i modernizacji instalacji do przetwarzania odpadów

komunalnych, uwzględnienia hali magazynowej na sortownie odpadów, a także włączenia jednej z gmin do planowanego regionu gospodarki odpadami, uznania instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako instalacji przewidzianej do zastępczej obsługi regionów w województwie pomorskim oraz budowy morskich farm wiatrowych w portach. Spośród ww. uwag, pierwsze cztery uwagi zostały uwzględnione, a pozostałych trzech uwag nie uwzględniono (brak możliwości prawnych oraz zakres wykraczający poza ramy projektu).

3) Urząd dotrzymał warunków przyjęcia dokumentów wymagających przeprowadzenia sooś poprzez:

- a) przyjęcie ich w formie uchwał wydanych przez Zarząd Województwa Pomorskiego,
- b) przyjęcie do nich uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2 uuios,
- c) przyjęcie załączonego do ww. dokumentów pisemnego podsumowania, o którym mowa w art. 55 ust. 3 uuios zawierającego m.in. uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, sposobu w jaki zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i art. 58 uuios, propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu oraz zgłoszone uwagi i wnioski,
- d) uzasadnienie w pisemnym podsumowaniu nie uwzględnionych w pełni opinii organów, o których mowa w art. 57 i art. 58 uuios,
- e) podanie do publicznej wiadomości w sposób określony w art. 3 ust. 1 pkt 11 uuios informacji o przyjęciu dokumentów, a także możliwościach zapoznania się z ich treścią i uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2 uuios oraz podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 uuios,
- f) przekazanie przyjętych dokumentów wraz z ww. podsumowaniem organom, o których mowa w art. 57 i art. 58 uuios.

(dowód: akta kontroli str. 522-757)

Badanie dokumentacji wszystkich przypadków odstąpienia od przeprowadzenia sooś dotyczących projektów dokumentów oraz stanowiących modyfikacje przyjętych już dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2 uuios, tj. Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (DROŚ) i (dwukrotnie) zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (DRRP) wykazało, że:

a) w przypadku Programu Ochrony Środowiska, Urząd podał do publicznej wiadomości informacje o:

- przystąpieniu do opracowywania projektu ww. dokumentu oraz o jego przedmiocie,
- możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy (od 15 października do 5 listopada 2012 r.) oraz o miejscu jej wyłożenia do wglądu (sekretariat DROŚ i na stronie www.urzad.pomorskie.eu),
- możliwości składania uwag i wniosków z zachowaniem 21 dniowego terminu do ich składania oraz o organie właściwym do rozpatrzenia wniosków i uwag.

Ww. informacja podana została do publicznej wiadomości w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11 uuios, w terminie do 6 dni od daty przyjęcia projektu dokumentu.

Projekt ww. Programu dostępny był w dniach podania ww. informacji do publicznej wiadomości, a miejsce jego wyłożenia umożliwiało realny dostęp do dokumentacji.

W dniach podania ww. informacji do publicznej wiadomości Urząd posiadał stanowiska organów wymienionych w art. 57 i art. 58 uuios dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia sooś dla ww. projektu dokumentu.

Do projektu ww. dokumentu nie wpłynęły uwagi i wnioski związane z udziałem społeczeństwa w jego opracowywaniu.

Ww. Program Ochrony Środowiska przyjęty został uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2012 r. opublikowaną w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: „BIP”) Urzędu w dniu 28 grudnia 2012 r.

b) w przypadku zmian Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego, Zarząd Województwa uchwałą z dnia 10 marca 2011 r. przyjął projekt pierwszej zmiany ww. Regionalnego Programu Operacyjnego, a następnie uchwałą z dnia 22 kwietnia 2011 r. (uchylającą uchwałę z dnia 10 marca 2011 r.) przyjął projekt następnej zmiany ww. dokumentu.

W związku z odstąpieniem od przeprowadzania sooś dotyczących zmian Regionalnego Programu Operacyjnego (Urząd uzgodnił odstąpienia od przeprowadzenia sooś z organami wymienionymi w art. 57 i art. 58 uuios, tj. RDOŚ, DUM w Gdyni i DUM w Słupsku oraz PPWIS) Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Urzędu nie prowadził dalszych czynności m.in. z udziałem społeczeństwa.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego wyjaśnił, że w ww. przypadku, procedura odstąpienia od sporządzenia sooś nie wymaga udziału społeczeństwa oraz podawania do publicznej wiadomości informacji o rozpoczęciu prowadzenia tej procedury.

(dowód: akta kontroli str.589-613)

Ustalone
nieprawidłowości

Departament Środowiska i Rolnictwa nie skierował do opublikowania na tablicy ogłoszeń w Urzędzie oraz w prasie, informacji w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego, nie sporządził do niego uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2 uuios, a także nie przekazał dokumentu wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 uuios, organom wymienionym w art. 57 i art. 58 uuios, tj. RDOŚ i PPWIS.

Dyrektor Departamentu Środowiska i Rolnictwa wyjaśniła, że nastąpiło to w wyniku przeoczenia.

(dowód: akta kontroli str. 711-725)

Ocena cząstkowa

Działania Urzędu zapewniły udział społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowanie i przyjmowanie dokumentów wymagających przeprowadzenia tej oceny pomimo nieskierowania do publikacji informacji w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami oraz nieprzekazania go właściwym organom.

5. Organizacja i realizacja działań w zakresie prowadzenia publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie

5.1. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu komórką organizacyjną realizującą zadania związane z prowadzeniem publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie był Departament Środowiska i Rolnictwa. Według Regulaminu, jednym z zadań w zakresie przedmiotowym pracy tego Departamentu było udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie. Ponadto, informacja na ten temat zamieszczona była w BIP Urzędu (wrotapomorza.pl).

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. sprawy dotyczące m.in. zamieszczania w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie należały do obowiązków 21 pracowników DROŚ zatrudnionych w czterech wewnętrznych komórkach organizacyjnych, tj. Referacie opłat środowiskowych (2 osoby), Referacie pozwoleń środowiskowych (13 osób),

Referacie geologii (5 osób) i Referacie polityki ekologicznej (1 osoba). W badanym okresie pracę referatów nadzorowali bezpośrednio kierownicy tych referatów, z których dwoje posiadało także uprawnienia do zamieszczania i upubliczniania informacji o środowisku i jego ochronie w ramach prowadzonych spraw przy wykorzystaniu modułu F7 systemu informatycznego SOZAT (moduł F7 umożliwiał prowadzenie, a następnie umieszczanie kart na stronie internetowej Urzędu). Ponadto, w ramach obowiązującej od 1 lipca 2015 r. nowej umowy zawartej z firmą ATMOTERM S.A. z Opola na korzystanie z ww. systemu informatycznego SOZAT, liczba osób uprawnionych do zamieszczania i upubliczniania ww. informacji w Referacie polityki ekologicznej zwiększyła się do pięciu pracowników, w tym kierownik referatu.

Karty informacyjne, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie pdwd sporządzane były w departamentach merytorycznych Urzędu (tj. prowadzących m.in. sprawy z zakresu sooś), a następnie przekazywane do DROŚ, który wprowadzał je do pdwd.

(dowód: akta kontroli str. 3-85,758-762)

5.2. Oględziny strony internetowej BIP Urzędu wykazały, że na stronę pdwd wchodzi się pod adresem: bip.pomorskie.ue, a następnie zakładki: Sprawy do załatwienia – Środowisko, rolnictwo, zasoby naturalne – Informacje o środowisku.

Strona pdwd (zakładka F7) umożliwiała wyszukiwanie danych o dokumentach według m.in. daty dokumentu, typu dokumentu, nazwy podmiotu, miejscowości, województwa, rodzaju dokumentu, tematu dokumentu, stanu dokumentu, zakresu/nazwy, numeru dokumentu i znaku sprawy. Wskazany dokument wyświetlał się w tabeli wyników wyszukiwania (data dokumentu, typ, numer, zakres przedmiotowy/nazwa dokumentu, nazwa podmiotu, akcje). Po wybraniu pozycji z tabeli wyników (ikonka akcje) wyświetlała się karta informacyjna, sporządzona według wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie pdwd. Odszukaną w ten sposób kartę informacyjną (ikonka akcje) można było również wydrukować.

(dowód: akta kontroli str. 763-771)

5.3. W latach 2011-2014 do Urzędu wpłynęło łącznie 388 pisemnych wniosków o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie, o których mowa w art. 12 ust. 1 uuios. W odpowiedzi na ww. wnioski Marszałek Województwa Pomorskiego wydał ogółem 13 decyzji o odmowie udostępnienia informacji (z których żadna nie dotyczyła sooś).

Badanie dokumentacji dotyczącej prowadzenia pdwd, tj. badanej w ramach pkt 2-4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz 10 decyzji o odmowie udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie wykazało, że:

- dla wszystkich wydanych przez Marszałka Województwa Pomorskiego decyzji o odmowie udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie sporządzone zostały karty informacyjne,
- dla 18 dokumentów wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 2-3 i 6-7 uuios zostały sporządzone karty informacyjne oraz zamieszczone w pdwd, z czego 14 kart zamieszczono w terminie od 7 do 42 dni od daty wytworzenia dokumentu w Urzędzie,
- wszystkie ww. karty informacyjne sporządzone były według wzoru określonego w rozporządzeniu w sprawie pdwd.

(dowód: akta kontroli str. 772-805)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Departament Środowiska i Rolnictwa ze znaczącym opóźnieniem zamieścił w pdwd karty informacyjne dotyczące 10 wydanych decyzji o odmowie udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, tj. w terminie od 242 do 459 dni, natomiast karty informacyjne dotyczące: dwóch dokumentów wymienionych w art. 21 ust.2 pkt 2 zamieścił w terminie 997 i 1273 dni, jednego dokumentu z art. 21 ust. 2 pkt 3 zamieścił w terminie 1471 dni oraz jednego dokumentu z art. 21 ust. 2 pkt 6 – w terminie 1101 dni od daty jego wytworzenia.

Dyrektor Departamentu Środowiska i Rolnictwa wyjaśniła, że opóźnienia w umieszczeniu kart informacyjnych w pdwd wynikały z przeoczenia pracowników wytwarzających dokumenty podlegające temu obowiązkowi, którzy powinni przekazać wypełnione karty informacyjne osobom posiadającym uprawnienia do publikowania ich w pdwd.

(dowód: akta kontroli str. 772-773, 806-807)

Ocena częściowa

Urząd prawidłowo zorganizował oraz realizował działania w zakresie prowadzenia publicznie dostępnego wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie pomimo umieszczenia w nim kart informacyjnych z opóźnieniem.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, wnosi o:

1. Przedkładanie GDOŚ corocznie, w terminie do końca marca, informacji o prowadzonych strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
2. Każdorazowe przekazywanie, organom wymienionym w art. 57 i art. 58 uuioś, przyjętych dokumentów wymienionych w art. 46 i art. 47 uuioś wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 uuioś.
3. Bieżące zamieszczanie w pdwd kart informacyjnych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁴ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 21 sierpnia 2015 r.

Kontroler

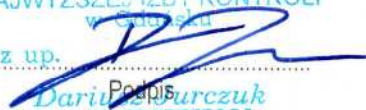
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

z up.

Dariusz Purczuk
p.o. WICEDYREKTORA

Podpis